МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогіка з основами інклюзії»

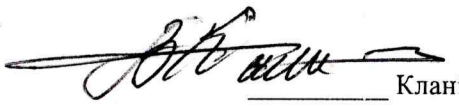
Рівень вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Педагогіка з основами інклюзії»
Спеціальність «А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
Спеціалізація «Середня освіта (природничі науки)»
Галузь знань «А Освіта»

м. Івано-Франківськ – 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка з основами інклюзії» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «А Освіта», спеціальності «А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» за освітньо-професійною програмою «Педагогіка з основами інклюзії».

Розробник: Стинська Вікторія Володимирівна, Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми Кланічка Володимир Михайлович

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

протокол 1 від 26.08.2026

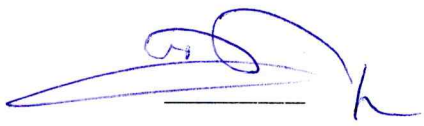
Завідувач кафедри

Схвалено на засіданні науково-методичної ради Педагогічний факультет

протокол 1 від 27.08.2026

Голова науково-методичної ради

Затверджено

Директор / декан

_____ року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Педагогіка з основами інклюзії
ПІБ	Стинська Вікторія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380956827858
E-mail викладача	viktoriia.stynska@cnu.edu.ua
Форма здобуття освіти	денна/заочна
Статус навчальної дисципліни	обов’язкова
Обсяг навчальної дисципліни	денна — 3 кред. ECTS, 90 годин; заочна — 3 кред. ECTS, 90 годин
Курс (рік навчання)	1
Семестр	денна — 1; заочна — 1
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/10106
Графік консультацій	Згідно з графіком консультацій

2. Передумови навчальної дисципліни

базові знання з педагогіки, психології, дидактики та методик навчання природничих дисциплін, набуті на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти; розуміння закономірностей організації освітнього процесу, педагогічної взаємодії та вікових й індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

3. Анотація до навчальної дисципліни

Зміст курсу інтегрує теоретико-методологічні засади сучасної педагогіки з практичними Зміст курсу інтегрує теоретико-методологічні засади сучасної педагогіки з практичними аспектами проєктування компетентнісно орієнтованого, особистісно спрямованого, безпечного, доступного та інклюзивного освітнього середовища. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка з основами інклюзії» є закономірності, принципи, зміст, форми, методи й технології організації сучасного освітнього процесу, педагогічної взаємодії та професійної діяльності педагога, а також механізми індивідуалізації, забезпечення доступності та психолого-педагогічної підтримки здобувачів освіти з різними освітніми потребами.проєктування компетентнісно орієнтованого, особистісно спрямованого, безпечного, доступного та інклюзивного освітнього середовища. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка з основами інклюзії» є закономірності, принципи, зміст, форми, методи й технології організації сучасного освітнього процесу, педагогічної взаємодії та професійної діяльності педагога, а також механізми забезпечення доступності, індивідуалізації та психолого-педагогічної підтримки здобувачів освіти з різними освітніми потребами.

4. Мета навчальної дисципліни

формування у здобувачів другого (магістерського) рівня цілісного розуміння сучасних педагогічних та інклюзивних підходів і здатності проєктувати та організовувати освітній процес з урахуванням індивідуальних освітніх потреб здобувачів, забезпечувати педагогічну підтримку, безпечне й доступне освітнє середовище, партнерську взаємодію та обґрунтоване оцінювання результатів навчання.

5. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність інтегрувати знання та розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі природничої освіти у широких або мультидисциплінарних контекстах під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур, характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу
Загальні компетентності
ЗК1. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння та навички здобувачів освіти засобами природничо-наукової освіти, зокрема вміння аргументовано пояснювати природні явища, використовувати наукову термінологію, вести навчальну дискусію та презентувати результати досліджень. ЗК2. Здатність до інноваційної діяльності у сфері викладання природничих наук, фізики, хімії та біології, упровадження сучасних освітніх технологій, STEM підходів, дослідницького й проєктного навчання. ЗК7. Здатність визначати й ураховувати в освітньому процесі вікові, індивідуальні та психоемоційні особливості здобувачів освіти під час вивчення природничих наук і організації експериментально-дослідницької діяльності. ЗК8. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, що сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, наукового мислення, пізнавальної активності та мотивації до вивчення природничих дисциплін. ЗК9. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами під час навчання природничих наук, фізики, хімії та біології. ЗК10. Здатність створювати безпечні та психологічно комфортні умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища під час проведення уроків, лабораторних і практичних робіт із природничих дисциплін. ЗК11. Здатність усвідомлювати власні емоції, почуття, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами в умовах педагогічної та дослідницької діяльності. ЗК12. Здатність до суб’єкт-суб’єктної взаємодії із здобувачами освіти в процесі навчання природничих наук, організації дослідницької, проєктної та експериментальної діяльності. ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти відповідно до принципів академічної доброчесності, наукової етики, неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності в освітній і професійній діяльності.
Фахові (спеціальні) компетентності
ФК5. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з природничих дисциплін, визначати рівень сформованості предметних компетентностей і коригувати освітню діяльність відповідно до потреб здобувачів освіти. ФК6. Здатність планувати освітній процес із природничих наук, фізики, хімії та біології, розробляти навчальні програми, календарно-тематичне планування, навчальні й дослідницькі проєкти. ФК8. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти з природничих наук, фізики, хімії та біології, оцінювати рівень сформованості предметних і дослідницьких компетентностей. ФК9. Здатність формувати в здобувачів освіти спроможність до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання, дослідницької й експериментальної діяльності у процесі вивчення природничих дисциплін.
Програмні результати навчання

ПРН 1. Формувати в здобувачів освіти навички ефективної комунікації, співпраці та міжособистісної взаємодії в процесі вивчення природничих наук у старшій профільній школі.

ПРН 6. Реалізовувати міжпредметну інтеграцію природничих наук, математики, технологій та інших освітніх галузей для формування системного мислення учнів.

ПРН 8. Добирати та використовувати ефективні форми, методи, прийоми й засоби навчання природничих наук у старшій профільній школі.

ПРН 9. Упроваджувати компетентнісне, особистісно зорієнтоване, інтегроване та дослідницьке навчання у викладанні природничих дисциплін.

ПРН 13. Аналізувати та інтерпретувати результати, активність та ефективність навчальної діяльності здобувачів освіти, застосовувати цифрові інструменти оцінювання та забезпечувати ефективний зворотний зв'язок.

ПРН 14. Планувати й організовувати освітній процес із природничих наук з урахуванням вікових, індивідуальних і профільних особливостей здобувачів освіти.

ПРН 15. Розробляти та реалізовувати індивідуальні освітні траєкторії для осіб з особливими освітніми потребами, підтримувати інклюзивне навчання у складі команди супроводу або самостійно й забезпечувати рівний доступ до природничої освіти.

ПРН 16. Здійснювати педагогічну підтримку, створювати психологічно безпечне освітнє середовище, надавати підтримку учням, що мають ознаки стресу та сприяти розвитку мотивації здобувачів освіти до наукового пізнання.

ПРН 17. Організовувати партнерську взаємодію між учасниками освітнього процесу, фахівцями та професійними спільнотами у сфері природничої освіти, залучати здобувачів освіти до спільного визначення цілей навчального заняття.

ПРН 18. Здійснювати різні види планування освітнього процесу, розробляти навчальні програми та навчально-методичне забезпечення, використовувати дидактичні матеріали для профільного навчання природничих наук.

ПРН 20. Розвивати у здобувачів освіти навички самоосвіти, рефлексії, самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання у процесі вивчення природничих наук.

6. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	16	6
практичні заняття / семінарські заняття	14	4
лабораторні заняття		
самостійна робота	60	80

Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом

Тема 1. Теоретико-методологічні засади сучасної педагогіки в умовах трансформації загальної середньої освіти. Педагогіка як наука про закономірності, принципи й механізми організації освітнього процесу. Сучасні освітні парадигми: компетентнісна, особистісно орієнтована, діяльнісна, людиноцентрична та інклюзивна. Методологічні підходи до організації освітнього процесу: системний, компетентнісний, діяльнісний, аксіологічний, середовищний, суб'єктний. Педагогічна діяльність учителя природничих дисциплін у контексті Нової української школи та профільної середньої освіти. Професійна автономія, відповідальність і педагогічне рішення.	2	0	0	4	6	2	0	0	2	4
Тема 2. Проєктування освітнього процесу в старшій профільній школі Педагогічне проєктування як складник професійної діяльності вчителя-магістра. Цільовий, змістовий, процесуально-технологічний та результативно-оцінювальний компоненти освітнього процесу. Проєктування результатів навчання. Диференціація та індивідуалізація освітнього процесу. Урахування вікових, індивідуальних, когнітивних, мотиваційних і психоемоційних особливостей здобувачів освіти. Індивідуальна освітня траєкторія як механізм персоналізації навчання.	2	0	0	4	6	0	0	0	8	8
Тема 3. Педагогічна взаємодія та суб'єктність учасників освітнього процесу Суб'єкт-суб'єктна модель педагогічної взаємодії. Педагогічне партнерство як механізм розвитку автономії, відповідальності та навчальної мотивації здобувачів освіти. Комунікативні стратегії вчителя. Педагогічна фасилітація. Підтримка позитивної самооцінки та навчальної самоефективності. Конфлікти й складні педагогічні ситуації: способи педагогічного аналізу та прийняття рішень. Професійна рефлексія вчителя.	2	0	0	4	6	0	0	0	8	8
Тема 4. Інклюзивна освіта як педагогічна система: концептуальні та організаційні засади Інклюзія як сучасна освітня парадигма. Категорії «інклюзивна освіта», «особливі освітні потреби», «освітні бар'єри», «розумне пристосування», «доступність», «участь». Від медичної до соціальної та біопсихосоціальної моделей розуміння особливих освітніх потреб. Принципи рівності, недискримінації, доступності та участі. Інклюзивна культура, інклюзивна політика та інклюзивна практика закладу освіти. Організаційно-педагогічні умови ефективного інклюзивного навчання.	2	0	0	4	6	2	0	0	6	8
Тема 5. Педагогічне проєктування індивідуалізованого та інклюзивного навчання Виявлення освітніх потреб і бар'єрів у навчанні. Педагогічне оцінювання сильних сторін, труднощів і ресурсів здобувача освіти. Індивідуальна програма розвитку та індивідуальна освітня траєкторія. Адаптація і модифікація змісту, методів, навчальних завдань, освітніх матеріалів і способів оцінювання. Диференційоване навчання. Універсальний дизайн навчання як методологія створення доступного освітнього середовища	2	0	0	4	6	2	0	0	8	10

Тема 6. Інклюзивне освітнє середовище у навчанні природничих дисциплін Педагогічні критерії доступності, безпечності та варіативності освітнього середовища. Специфіка організації навчання фізики, хімії, біології та інтегрованих природничих курсів для здобувачів освіти з різними освітніми потребами. Адаптація лабораторної, експериментальної, дослідницької та проєктної діяльності. Попередження фізичних, інформаційних, комунікативних і дидактичних бар'єрів. Безпека та педагогічний супровід учнів під час практичної й експериментальної роботи.	2	0	0	4	6	0	0	0	8	8
Тема 7. Педагогічна діагностика, оцінювання та моніторинг індивідуального освітнього поступу Педагогічна діагностика як інформаційна основа управління освітнім процесом. Формувальне, критеріальне та підсумкове оцінювання. Аналіз та інтерпретація результатів навчання. Оцінювання індивідуального прогресу здобувача освіти. Зворотний зв'язок як педагогічний механізм підтримки навчання. Самооцінювання, взаємооцінювання та рефлексивне оцінювання. Використання результатів педагогічного оцінювання для коригування освітнього процесу.	2	0	0	4	6	0	0	0	4	4
Тема 8. Командний психолого-педагогічний супровід та професійно-етичні засади інклюзивної освіти Міжпрофесійна взаємодія в інклюзивному освітньому середовищі. Команда психолого-педагогічного супроводу: функції, моделі взаємодії, розподіл професійної відповідальності. Партнерство вчителя, асистента вчителя, психолога, інших фахівців і батьків. Педагогічна підтримка учнів у ситуаціях стресу, освітніх труднощів і соціально-психологічної вразливості. Професійна етика педагога. Конфіденційність, гідність, автономія, недискримінація. Етичні дилеми та алгоритми прийняття педагогічних рішень.	2	0	0	4	6	0	0	0	8	8
Семінар 1. Сучасні педагогічні парадигми та методологічні підходи до організації освітнього процесу Порівняльний аналіз компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, людиноцентрованого та інклюзивного підходів. Обґрунтування їх інтеграції у професійній діяльності вчителя природничих дисциплін.	0	2	0	4	6	0	0	0	4	4
Семінар 2. Педагогічне проєктування освітнього процесу в старшій профільній школі Проєктування педагогічної ситуації з визначенням цілей, очікуваних результатів, способів диференціації та критеріїв оцінювання. Аналіз педагогічних ризиків і можливостей індивідуалізації.	0	2	0	4	6	0	0	0	4	4
Семінар 3. Педагогічна взаємодія, мотивація і психологічна безпека освітнього середовища Кейс-аналіз складних педагогічних ситуацій. Моделювання стратегій педагогічної комунікації, підтримки мотивації, самооцінки та суб'єктності здобувачів освіти.	0	2	0	4	6	0	0	0	4	4

Семінар 4. Проєктування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти з особливими освітніми потребами Аналіз освітнього кейсу. Ідентифікація бар'єрів, ресурсів і потреб. Визначення педагогічних цілей. Проєктування адаптацій, модифікацій і форм підтримки. Моделювання діяльності команди супроводу.	0	2	0	4	6	0	2	0	4	6
Семінар 5. Інклюзивне навчання природничих дисциплін: адаптація лабораторної та дослідницької діяльності Експертиза фрагмента лабораторного або практичного заняття. Виявлення бар'єрів доступності. Розроблення альтернативних способів участі здобувачів освіти у дослідницькій діяльності.	0	2	0	4	6	0	2	0	4	6
Семінар 6. Педагогічне оцінювання в умовах диференційованого та інклюзивного навчання Розроблення системи критеріїв і показників оцінювання. Конструювання інструментів формувального оцінювання. Аналіз індивідуального освітнього поступу. Проєктування педагогічного зворотного зв'язку.	0	2	0	4	6	0	0	0	4	4
Семінар 7. Комплексне проєктування інклюзивного освітнього середовища Розроблення та захист магістерського педагогічного проєкту: «Модель інклюзивного навчального заняття з природничих дисциплін», що охоплює педагогічні цілі, індивідуальні потреби учнів, диференціацію, адаптації, організацію взаємодії, оцінювання, психологічну безпеку, командний супровід і професійну рефлексію.	0	2	0	4	6	0	0	0	4	4
Разом	16	14		60	90	6	4		80	90

Поточний контроль

Тема заняття	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Семінар 1. Сучасні педагогічні парадигми та методологічні підходи до організації освітнього процесу	Форми організації навчальної діяльності: проблемно-аналітичний семінар. Методи: порівняльно-аналітичний метод; метод концептуального моделювання; метод дискусії; рефлексивний аналіз.	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14	A–F (100–1)
Семінар 2. Педагогічне проєктування освітнього процесу в старшій профільній школі	Форми організації навчальної діяльності: семінар-практикум. Методи: педагогічне проєктування; моделювання педагогічних ситуацій; кейс-метод; аналіз педагогічних ризиків; метод моделювання	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14, ПРН 18	A–F (100–1)

Семінар 3. Педагогічна взаємодія, мотивація і психологічна безпека освітнього середовища	Форми організації навчальної діяльності: кейс-семінар. Методи: case-study; ситуаційний аналіз; моделювання; метод аналізу критичних ситуацій; дискусія; рефлексивний метод.	ПРН 1, ПРН 16, ПРН 17	A–F (100–1)
Семінар 4. Проєктування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти з особливими освітніми потребами	Форми організації навчальної діяльності: проєктно-аналітичний семінар. Методи: кейс-метод; функціональний аналіз освітніх потреб; педагогічне проєктування; моделювання індивідуальної освітньої траєкторії; метод аналізу бар'єрів і ресурсів.	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17	A–F (100–1)
Семінар 5. Інклюзивне навчання природничих дисциплін: адаптація лабораторної та дослідницької діяльності	Форми організації навчальної діяльності: практикум. Методи: педагогічна експертиза; аналіз доступності; метод адаптації та модифікації навчальних завдань; проблемне навчання; педагогічне моделювання; проєктний метод.	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 15, ПРН 16	A–F (100–1)
Семінар 6. Педагогічне оцінювання в умовах диференційованого та інклюзивного навчання	Форми організації навчальної діяльності: аналітико-практичний семінар. Методи: критеріальне оцінювання; аналіз та інтерпретація освітніх результатів; метод формувального оцінювання; рефлексивний метод.	ПРН 13, ПРН 14, ПРН 20	A–F (100–1)
Семінар 7. Комплексне проєктування інклюзивного освітнього середовища	Форми організації навчальної діяльності: командна проєктна робота; публічний захист. Методи: метод проєктів; педагогічне моделювання; рефлексивний аналіз.	ПРН 1, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 20	A–F (100–1)
Самостійна робота			
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Методологічні підходи до проєктування сучасного освітнього процесу	Форми самостійної роботи: аналітичний огляд; укладання порівняльної таблиці та концептуальної схеми Методи: порівняльний аналіз; систематизація; концептуальне моделювання; критичний аналіз	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14	A–F (100–1)

Індивідуалізація та диференціація навчання у старшій профільній школі.	Форми самостійної роботи: аналіз педагогічної ситуації, розроблення моделі диференційованого навчання. Методи: кейс-метод, педагогічне моделювання, проблемний аналіз, проєктування.	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14, ПРН 18	A–F (100–1)
Психологічно безпечне освітнє середовище: педагогічні умови та механізми забезпечення.	Форми самостійної роботи: аналітичне есе, аналіз професійних кейсів Методи: ситуаційний аналіз, рефлексивний аналіз, педагогічне прогнозування.	ПРН 1, ПРН 16, ПРН 17	A–F (100–1)
4. Освітні бар’єри та ресурси здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.	Форми самостійної роботи: аналіз освітнього кейсу, укладання карти бар’єрів і ресурсів, обґрунтування педагогічних рішень. Методи: функціональний аналіз, кейс-метод, педагогічна діагностика, експертне оцінювання.	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16	A–F (100–1)
5. Проєктування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти з особливими освітніми потребами.	Форми самостійної роботи: індивідуальний педагогічний проєкт, структурно-логічна схема, презентація проєкту. Методи: метод проєктів, педагогічне моделювання, аналіз освітніх потреб, прогнозування.	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 18	A–F (100–1)
6. Адаптація і модифікація змісту, методів, завдань та засобів оцінювання в інклюзивному навчанні.	Форми самостійної роботи: розроблення адаптованого фрагмента заняття, експертиза навчального матеріалу. Методи: педагогічне проєктування, адаптація і модифікація навчального матеріалу, експертний аналіз, проблемне навчання	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 15, ПРН 18	A–F (100–1)
7. Організація лабораторної, практичної та дослідницької діяльності учнів з особливими освітніми потребами.	Форми самостійної роботи: експертиза лабораторної або практичної роботи. Методи: педагогічна експертиза, аналіз доступності, педагогічне моделювання, проєктний метод.	ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 15	A–F (100–1)

8. Команда психолого-педагогічного супроводу: моделі професійної взаємодії та розподіл відповідальності.	Форми самостійної роботи: моделювання діяльності команди супроводу, аналіз професійних ситуацій, розроблення алгоритму взаємодії. Методи: рольове моделювання, кейс-метод, командне прийняття рішень, аналіз професійної взаємодії.	ПРН 1, ПРН 15, ПРН 17	A–F (100–1)
9. Формувальне оцінювання та педагогічний зворотний зв’язок в умовах індивідуалізованого й інклюзивного навчання.	Форми самостійної роботи: розроблення критеріїв і рубрик оцінювання, аналіз результатів навчання, конструювання педагогічного зворотного зв’язку. Методи: критеріальне оцінювання, аналіз освітніх результатів, рефлексивний метод.	ПРН 13, ПРН 14, ПРН 20	A–F (100–1)
10. Професійно-етичні засади та рефлексивна культура педагога в інклюзивному освітньому середовищі.	Форми самостійної роботи: рефлексивне есе, аналіз етичної дилеми, підготовка портфоліо професійної рефлексії. Методи: аналіз критичних ситуацій, етичний аналіз, рефлексивний метод, аргументація професійного рішення.	ПРН 16, ПРН 17, ПРН 20	A–F (100–1)
Індивідуальні завдання			
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
1. Педагогічний аудит навчального заняття з природничої дисципліни.	Форма: експертно-аналітичний висновок. Методи: педагогічна експертиза, критеріальний аналіз, спостереження, контент-аналіз, рефлексивний аналіз.	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 13, ПРН 14	A–F (100–1)
2. Експертна оцінка освітнього середовища закладу освіти з позицій інклюзивності та психологічної безпеки.	Форма: аналітичний звіт / карта експертного оцінювання. Методи: SWOT-аналіз, педагогічна експертиза, аналіз ризиків, критеріальне оцінювання.	ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16	A–F (100–1)
3. Розроблення педагогічного кейсу з альтернативними стратегіями професійного рішення.	Форма: кейс із аналітичним обґрунтуванням. Методи: case-study, проблемний аналіз, аналіз альтернатив, педагогічне прогнозування, аргументація.	ПРН 1, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 20	A–F (100–1)

4. Розроблення протоколу педагогічного супроводу здобувача освіти в ситуації освітніх труднощів.	Форма: структурований протокол / алгоритм професійних дій. Методи: алгоритмізація, функціональний аналіз, моделювання, педагогічне прогнозування.	ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17	A–F (100–1)
5. Конструювання банку педагогічних рішень для роботи з гетерогенною учнівською групою.	Форма: методичне портфоліо. Методи: диференціація, моделювання, педагогічне конструювання, порівняльний аналіз.	ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14, ПРН 15	A–F (100–1)
6. Розроблення інструментарію моніторингу індивідуального освітнього поступу учня.	Форма: діагностико-оцінювальний пакет. Методи: критеріальне оцінювання, педагогічна діагностика, аналіз освітніх результатів, формувальне оцінювання.	ПРН 13, ПРН 14, ПРН 20	A–F (100–1)
7. Розроблення моделі педагогічного зворотного зв’язку для різних категорій здобувачів освіти.	Форма: методичний конструкт / система сценаріїв зворотного зв’язку. Методи: моделювання, критеріальний аналіз, рефлексивний метод, самооцінювання і взаємооцінювання.	ПРН 13, ПРН 20	A–F (100–1)
8. Проєктування сценарію міжпрофесійної взаємодії в складній освітній ситуації.	Форма: сценарій професійної взаємодії / комунікативна карта. Методи: рольове моделювання, функціональний аналіз, сценарний метод, командне прийняття рішень.	ПРН 1, ПРН 15, ПРН 17	A–F (100–1)
9. Міні-дослідження педагогічної проблеми у сфері інклюзивної або персоналізованої освіти.	Форма: міні-дослідження / аналітична записка. Методи: аналіз наукових джерел, контент-аналіз, анкетування або спостереження, узагальнення, інтерпретація результатів.	ПРН 6, ПРН 9, ПРН 13, ПРН 18	A–F (100–1)
Професійне портфоліо «Педагогічні рішення в інклюзивному освітньому середовищі».	Форма: електронне професійне портфоліо із захистом. Методи: портфоліо, самооцінювання, рефлексивний аналіз, експертне оцінювання, презентація результатів.	ПРН 1, ПРН 13, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 20	A–F (100–1)

7. Критерії оцінювання результатів навчання	
Форма підсумкового контролю	екзамен

Загальна система оцінювання	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	30
лабораторні	
індивідуальне завдання	10
контрольна робота	
самостійна робота	10
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
екзамен	50

Шкала оцінювання	
Рівень	Критерій
A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.
B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.
C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання навчальної дисципліни та потребує повторного опанування освітнього компонента.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Калініченко І.О., Білик Н.І. (упоряд.) Науково-методичний підхід до вдосконалення педагогічної майстерності педагогічних працівників у системі підвищення кваліфікації : навч.-метод. посіб. Полтава : ПОІППО, 2021. 186 с.

2. Ковальчук В. А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя Житомир, 2023. 100 с.

3. Основи педагогічної майстерності : навч.-методич. посіб. / Укл. : Л. І. Ворона. Київ : Вид-во Видавничий дім «АртЕк», 2021. 151 с.

4. Психологічна безпека освітнього середовища: методи, технології, шляхи формування : практичний посібник / В. В. Байдик та ін.; за наук. ред. Н. В. Лунченко. Київ, 2024. 134 с.

5. Трубачева С. Е., Гораш К. В., Чорноус О. В., Мезенцева О. І., Климчук І. О. Науково-методичне забезпечення проектування освітнього середовища гімназії. Київ : Педагогічна думка, 2022. 148 с.

6. Фіцула М.І. Педагогіка : підручник. 5-те вид., виправ. і допов. Київ : Видавничий дім «Академія», 2022. 560 с.

7. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. 2-ге вид., виправ. і допов. Львів : Новий Світ-2000, 2026. 264 с.

8. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 (зі змінами). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF?utm_source=chatgpt.com#Text

9. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity?utm_source=chatgpt.com

10. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19?utm_source=chatgpt.com#Text

11. Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024–2026 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 № 527-р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80?utm_source=chatgpt.com#Text

Додаткова література

1. Давиденко Г. В. Цифрова інклюзія та доступність: соціальна діджиталізація : монографія. Вінниця, 2023. 240 с.

2. Стинська В. В., Ящишин З. М., Кліщ І. П. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79, т. 2. С. 139–142. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2021.79.2.30.

3. Топузов О. М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія: монографія. Київ, 2021. 160 с.

4. Чупахіна С. В., Стинська В. В. Цифрові технології в корекційно-розвитковій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: готовність учителів-логопедів. Педагогіка XXI століття: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія : у 2 ч. / відп. за вип. О. Є. Карпенко. Львів ; Торунь : Ліга-Прес, 2021. Ч. 2. С. 916–951. DOI: 10.36059/978-966-397-241-1-33.

5. Bilavych H. V., Didukh I. Ja., Stynska V. V., Prokopiv L. M., Fedchyshyn N. O., Savchuk B. P., Fedoniuk L. Ya. Development of inclusive education in Ukraine in the context of world trends. Wiadomości Lekarskie. 2022. Vol. 75, No. 4, Part 1. P. 891–899. DOI: 10.36740/WLek202204125.

6. Danylchuk, L; Raievska, Y; Yurkiv, Y ; Levitsky, V; Stynska, V; Krasnova, N; Kravchyna, T. Sustainable Nature Therapy in Inclusive Educational Environments: Research Findings and Methodological Recommendations. European Journal of Sustainable Development 2025. 14 (1), pp.121-133. https://ecsdev.org/ojs/index.php/ejsd/article/view/1645.

7. Stynska V., Rusyn H., Prokopiv L., Prymachok L., Potapchuk T., Karpenko H. Social support for the family that brings up the disabled child is the tool of social policy of Ukraine. Laplage em Revista. 2021. Vol. 7, No. 3. P. 473–478. DOI: 10.24115/S2446-62202021731333p.473-478.

Додаткові електронні ресурси

—

Викладач Стинська Вікторія Володимирівна, Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика _____